

ชื่อการศึกษา **ก้นคว่ำอิสระ** ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่อการจัดการด้านการเงิน
ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภายใต้โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
ในเขตจังหวัดอุดรธานี

ผู้ศึกษา นายพีระพงษ์ บัวเกษ **รหัสนักศึกษา** 2585001650 **ปริญญา** สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภช รติโอพาร **ปีการศึกษา** 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและประเภทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภายใต้โครงการหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้าในเขตจังหวัดอุดรธานี 2) ศึกษาความคิดเห็นการจัดการด้านการเงินของผู้อำนวยการ โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลภายใต้โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในเขตจังหวัดอุดรธานี และ 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบ
ความคิดเห็นการจัดการด้านการเงินของผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภายใต้โครงการหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้าในเขตจังหวัดอุดรธานี ตามปัจจัยส่วนบุคคลและประเภทของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตจังหวัดอุดรธานี หรือผู้ที่ปฏิบัติ
หน้าที่ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดอุดรธานีจำนวน 136 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการ
จับฉลาก เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่า
ดัชนีความตรง .66 -1.00 ค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ทั้งฉบับได้ .92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบซ้ำด้วยวิธีเชฟเฟ่ ที่ระดับ
ความเชื่อมั่นทางสถิติ .05

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65 มีอายุเฉลี่ย 42.51 ปี (S.D.= 8.26)
สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 74.30 ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 39.10 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง
มากที่สุดในช่วง 16 -30 ปี ร้อยละ 46.15 (S.D.= 6.55) มีรายได้รวมต่อเดือนอยู่ระหว่าง 32,001-40,000 บาท ร้อยละ 37.50
(S.D.= 7,710.83) เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเดียวมากที่สุด ร้อยละ 52.20 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ส่วนใหญ่มีขนาดประชากรรับผิดชอบอยู่ในช่วง 3,001 ถึง 7,000 คน ร้อยละ 47.79 มีจำนวนบุคลากรมากที่สุดอยู่ในช่วง
12 ถึง 16 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 (S.D.= 2.91) ค่าความเสี่ยงทางการเงิน Risk Score = 0 คิดเป็นร้อยละ 43.38 2) ความ
คิดเห็นต่อการจัดการการเงินค่าเฉลี่ยคะแนนรวมทุกด้าน ($\bar{X}$ =3.46, S.D. = 0.51) และความคิดเห็นรายด้านแต่ละด้าน
ทั้ง 4 ด้าน โดยความคิดเห็นด้านการวางแผนทางการเงินสูงสุด ($\bar{X}$ = 3.64, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ การจัดหาเงิน
และรายรับสถานบริการ ($\bar{X}$ =3.54, S.D. = 0.59) ด้านการจัดสรรเงินทุนและรายจ่ายสถานบริการ ($\bar{X}$ =3.33, S.D. = 0.59)
และ ด้านการควบคุมทางการเงิน ($\bar{X}$ =3.32, S.D. = 0.65) และ 3) ความคิดเห็นการจัดการด้านการเงินของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่พบว่ามีความแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ มีความแตกต่างกันในการจัดการค่าใช้จ่าย
อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ และประเภทของโรงพยาบาล มีความแตกต่างของการจัดการด้านการเงิน
ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การจัดการการเงิน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

Independent Study title: Opinions of Directors of *Tambon* Health Promoting Hospitals about Financial Management under Universal Health Coverage Policy in Udon Thani Province

Author: Mr. Peerapong Buakate; **ID:** 2585001650; **Degree:** Master of Public Health;

Independent Study advisor: Dr. Somphoch Rattoran, Associate Professor;

Academic year: 2016

Abstract

The purposes of this survey research were: (1) to identify personal factors of directors of *tambon* (subdistrict) health promoting hospitals (THPHs) and types of THPHs; (2) to study opinions of THPH directors about financial management; and (3) to compare opinions of THPH directors about financial management according to their personal factors and types of THPHs, all under the Universal Health Coverage (UHC) Scheme in Udon Thani Province.

The study was conducted among a sample of 136 THPH directors, or acting directors, selected using the simple random sampling method. Data were collected using a questionnaire, whose validity and reliability values as reviewed by three experts 0.66–1.00 and 0.92, respectively, and then analyzed, using descriptive statistics (percentage, mean, and standard deviation), t-test, one-way ANOVA and multiple comparisons with Scheffe ($p < .05$).

The results showed that: (1) Among the respondents, most of them (65%) were female, 42.51 years of age (mean, SD = 8.26), married (74.3%); 39.1% had completed a bachelor's degree; 46.15% had been directors for 16–30 years; and 37.5% had a monthly income of 32,001–40,000 baht. Of all the THPHs, 52.2% were single hospitals; 47.79% covered a population of 3,001–7,000; 46.15% had 12–16 staff members (SD, 2.91); and 43.38% had a financial risk score of 0; (2) Regarding the opinions about financial management, the overall mean score ($\bar{X} = 3.46$, SD = 0.51) and those for all four aspects, the mean financial planning score was highest ($\bar{X} = 3.64$, SD = 0.60), followed by those for financial acquisition ($\bar{X} = 3.54$, SD = 0.59), financial allocation ($\bar{X} = 3.33$, SD = 0.59), and financial control ($\bar{X} = 3.32$, SD = 0.65); and (3) On differences in opinions, directors with different sex had different opinions about financial spending management, and those with different ages, educational backgrounds, years of service and hospital types had significantly different opinions about overall financial management ($p < .05$).

Keyword: Financial management, *tambon* (subdistrict) health promoting hospitals